

(A1) Je dána soustava rovnic (pro neznámé funkce $x = x(t)$, $y = y(t)$)

$$x' = x(1 - x/2 - y)$$

$$y' = y(2 - 2x - y)$$

Pomocí elementárních úvah vyšetřete chování řešení

(i) na poloosách $\{y = 0, x \geq 0\}$, $\{x = 0, y \geq 0\}$

(ii) v prvním kvadrantu $\{x > 0, y > 0\}$

Načrtněte obrázek průběhu typických řešení (alespoň 10 x 10 cm).

(A2) Nechtě $\varphi(t, a, b)$ je řešící funkce rovnice

$$x' = \exp(b/x), \quad x(0) = a$$

Napište rovnice ve variacích pro $u(t) = \frac{\partial \varphi}{\partial a}(t, a, b)$, $v(t) = \frac{\partial \varphi}{\partial b}(t, a, b)$

(i) obecně

(ii) konkrétně pro případ $b = 0$, $a \neq 0$ libovolné (rovnice není nutno řešit)

(iii) *nepovinné*: totéž pro $z = \frac{\partial^2 \varphi}{\partial a \partial b}(t, a, b)$

(B1) Je dána soustava rovnic (pro neznámé funkce $x = x(t)$, $y = y(t)$)

$$x' = x(2 - 2x - y)$$

$$y' = y(1 - x/2 - y)$$

Pomocí elementárních úvah vyšetřete chování řešení

(i) na poloosách $\{y = 0, x \geq 0\}$, $\{x = 0, y \geq 0\}$

(ii) v prvním kvadrantu $\{x > 0, y > 0\}$

Načrtněte obrázek průběhu typických řešení (alespoň 10 x 10 cm).

(B2) Nechtě $\varphi(t, a, b)$ je řešící funkce rovnice

$$x' = \cos(bx), \quad x(0) = a$$

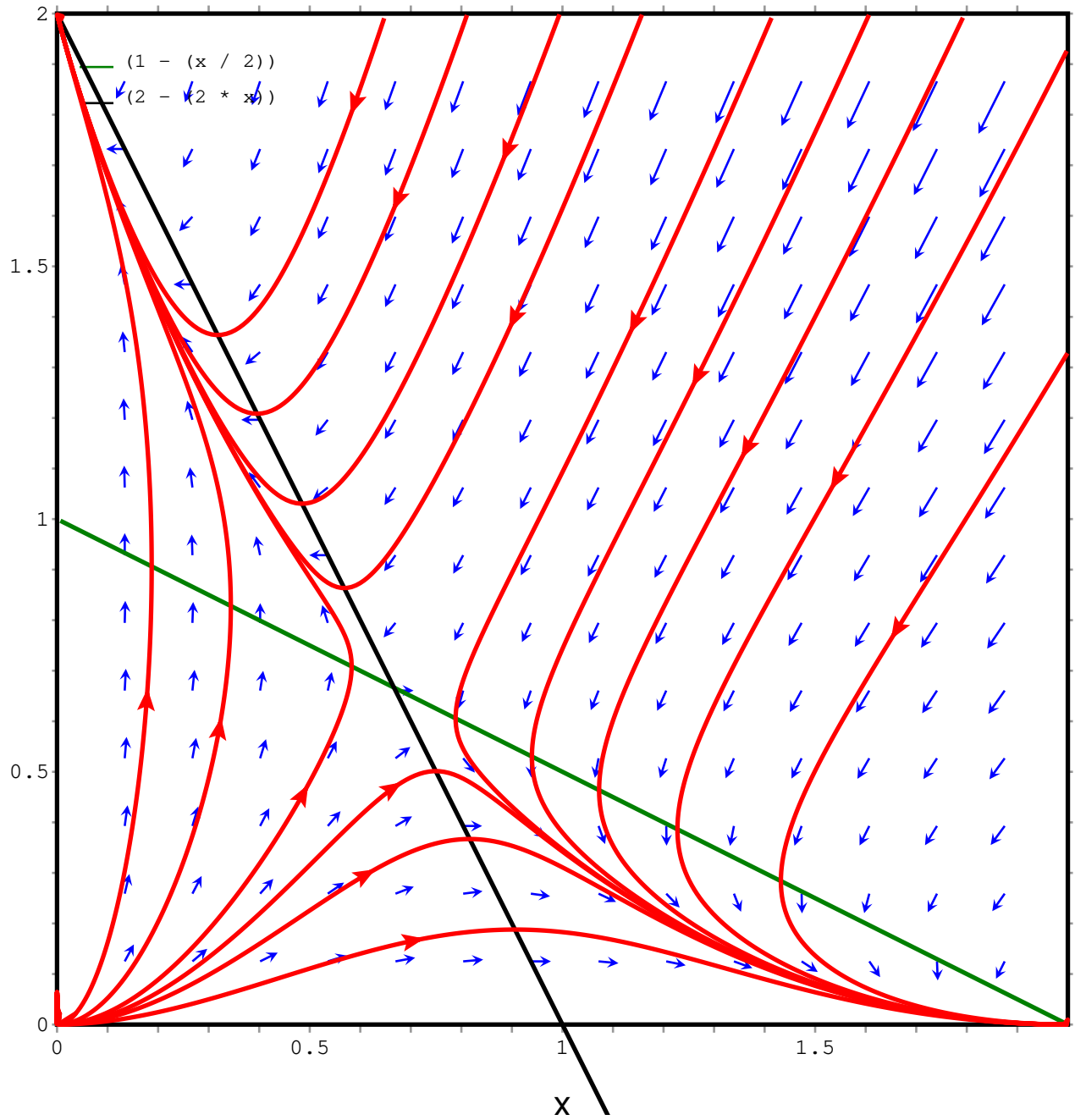
Napište rovnice ve variacích pro $u(t) = \frac{\partial \varphi}{\partial a}(t, a, b)$, $v(t) = \frac{\partial \varphi}{\partial b}(t, a, b)$

(i) obecně

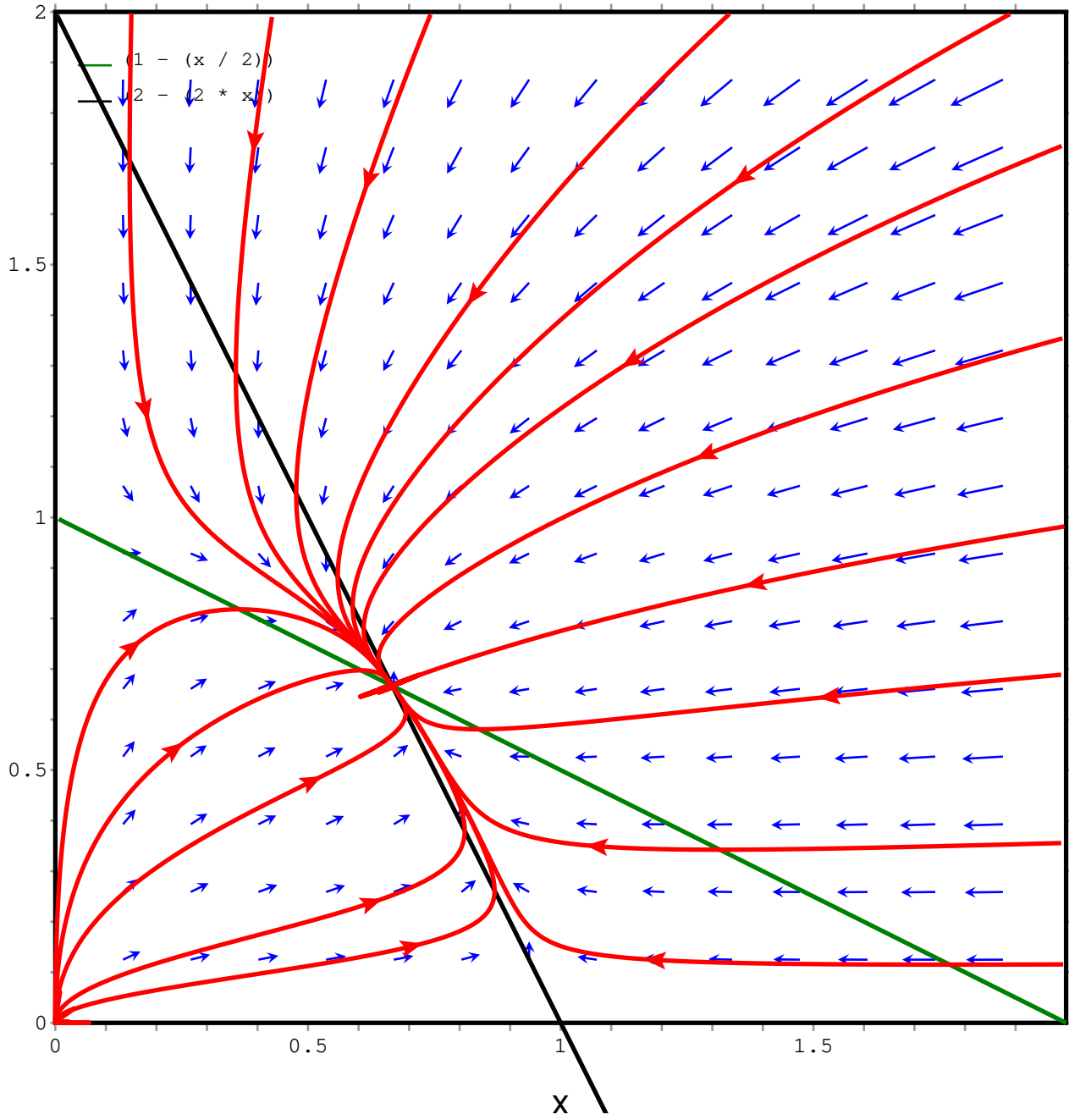
(ii) konkrétně pro případ $b = 0$, a libovolné (rovnice není nutno řešit)

(iii) *nepovinné*: totéž pro $z = \frac{\partial^2 \varphi}{\partial a \partial b}(t, a, b)$

varianta A

varianta B

$$A2) \quad x' = \exp\left(\frac{bx}{x}\right), \quad x(0) = a$$

$$u' = \exp\left(\frac{bx}{x}\right) \cdot \left(-\frac{b}{x^2}\right) u$$

$$u(0) = 1$$

$$u = \frac{\partial}{\partial a} x$$

$$v = \frac{\partial}{\partial b} x$$

$$R = \frac{\partial}{\partial b} u = \frac{\partial}{\partial a} v$$

$$v' = \exp\left(\frac{bx}{x}\right) \cdot \frac{x - bv}{x^2}; \quad v(0) = 0$$

$$R' = \frac{\partial}{\partial b} u' = \exp\left(\frac{bx}{x}\right) \cdot \frac{\partial}{\partial b} \left\{ \frac{-bu}{x^2} \right\} +$$

$$\frac{1}{x^4} \left\{ (-u - bv)x^2 + 2bv \right\}$$

$$+ \exp\left(\frac{bx}{x}\right) \cdot \left(\frac{x - bv}{x^2}\right) \left(\frac{-bv}{x^2}\right) \checkmark$$

$$\frac{\partial}{\partial b} \left\{ \exp\left(\frac{bx}{x}\right) \right\}$$

$$B2) \quad x' = \cos(bx); \quad x(0) = a$$

$$u' = -\sin(bx) \cdot bu$$

$$u(0) = 1$$

$$v' = -\sin(bx) \cdot (x + bv)$$

$$v(0) = 0$$

$$u = \frac{\partial}{\partial a} x$$

$$v = \frac{\partial}{\partial b} x$$

$$R = \frac{\partial}{\partial b} u = \frac{\partial}{\partial a} v$$

$$R' = \frac{\partial}{\partial a} v' = -\sin(bx) \cdot \frac{\partial}{\partial a} \{ x + bv \} +$$

$$u + bv$$

$$+ (-\cos(bx)) \cdot bu \cdot (x + bv) \checkmark$$

Kontrola:

$$\frac{1}{x^4} \left(\underline{(u-bv)^2} x^2 - \underline{(x-bv)2x} u \right) \rightarrow -u x^2$$

$$A2) R' = \frac{\partial}{\partial a} v' = \exp\left(\frac{b}{x}\right) \cdot \frac{\partial}{\partial a} \left\{ \frac{x-bv}{x^2} \right\} +$$

$$+ \exp\left(\frac{b}{x}\right) \cdot \left(-\frac{bv}{x^2}\right) \cdot \left(\frac{x-bv}{x^2}\right)$$

$$B2) R' = \frac{\partial}{\partial b} u' = -\sin(bx) \cdot (u+bv) +$$

$$- \cos(bx) \cdot (x+bv) \cdot bv$$